

	Object: Gyufatartó
	Museum: Rippl-Rónai Múzeum Fő u. 101. 7400 Kaposvár 20/287-9323 titkarsag@smmi.hu
	Collection: RRM_NT_Néprajzi tárgyi gyűjtemény
	Inventory number: RRM_NT_67.1.1

Description

Csont, karcolt díszű, fekete és sárga színezésű.

A füst és a tűz számos rituális cselekedet eszköze is volt, melyekkel az állatok egészségét és a nyáj összetartását próbálták biztosítani. A tűzgyújtás a napi rutin része volt. A 19. század második felében kezdett elterjedni a gyufa, melynek mai biztonsági változata csak 1913 után, egy törvényi szabályozás életbelépésével szorította ki végleg a fehérfoszforos elődjét. A biztonsági gyufák titka abban rejlik, hogy a vörös foszfort nem a gyufa fejére, hanem a üvepporral keverve a doboz oldalára hordják fel, a gyufafejeket pedig oxidáló anyaggal vonják be. Így csak ezen a felületen végighúzva gyullad be. A korábbi változatokon azonban a fehér foszfort a gyufafejen találjuk. Ezek a szálak gyakorlatilag minden érdes felületen meggyulladtak, ezért ügyelni kellett, hogy viszonylag légmentes helyen, az egymáshoz való súrlódásukat megakadályozva tárolják. Készítője ismeretlen pásztoember.

Basic data

Material/Technique:

Measurements:

H: 6,5 cm; Sz: 4,7 cm

Events

Created	When	1900-1920
	Who	pásztoember
	Where	

Literature

- Gönczi Ferenc (1938): Somogyi gyermek: a somogymegyei földművesnép gyermeknevelési módjának s a gyermekek különböző szokásainak leírása. Kaposvár
- Gönczi Ferenc (1944): Somogyi betyárvilág. Kaposvár
- Kapitány Orsolya (szerk.), Imrő Judit (szerk.) (2001): Somogy megye népművészete. Kaposvár
- Pisztor Zsófia (2018): Mesélő tárgyak I.: a pásztorok világa : a Rippl-Rónai Múzeum Néprajzi Látványraktárában őrzött pásztorfaragások katalógusa. Kaposvár
- Takáts Gyula (1986): Somogyi pásztorvilág. Kaposvár